

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ЮСТИЦІЇ В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ**

Відділ правової роботи, правової освіти, реєстрації нормативно-правових актів та систематизації

«Громадські об'єднання: правові аспекти діяльності»

**Івано-Франківськ
квітень, 2014 рік**

Головне управління юстиції в Івано-Франківській області

Методичні рекомендації розроблені для працівників юридичних служб місцевих органів виконавчої влади, територіальних органів центральних органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій та державних господарських об'єднань, з метою підвищення правових знань та подальшого використання при здійсненні своїх функціональних обов'язків

Упорядник:

Вінтонишин Л.В. – головний спеціаліст відділу правової роботи, правової освіти, реєстрації нормативно-правових актів та систематизації Головного управління юстиції в Івано-Франківській області

Відповідальний за випуск:

Саведчук Н.З – начальник відділу правової роботи, правової освіти, реєстрації нормативно-правових актів та систематизації Головного управління юстиції в Івано-Франківській області

Законодавча база для діяльності об'єднань громадян:

1. Конституція України, Закон від 28 червня 1996 року 254к/96-ВР;
2. Закон України від 22 березня 2012 року № 4572-VI «Про громадські об'єднання» (в редакції від 02.03.2014 року);
3. Закон України від 15 травні 2003 року № 755-IV «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців» (в редакції від 25.04. 2014 року);
4. Закон України від 15 вересня 1999 року № 1045-XIV «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності»;
5. Закон України від 1 грудня 1998 року № 281-XIV «Про молодіжні та дитячі громадські організації»;
6. Закон України від 21 березня 1991 року № 875-XII «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні»;

Згідно положень ст. 1 Закону України «Про громадські об'єднання»

Громадське об'єднання - це добровільне об'єднання фізичних осіб та/або юридичних осіб приватного права для здійснення та захисту прав і свобод, задоволення суспільних, зокрема економічних, соціальних, культурних, екологічних, та інших інтересів. Такі об'єднання можуть утворюватися у формі громадської організації та громадської спілки.

Громадська організація - це громадське об'єднання, засновниками та членами (учасниками) якого є фізичні особи.

Громадська спілка - це громадське об'єднання, засновниками якого є юридичні особи приватного права, а членами (учасниками) можуть бути юридичні особи приватного права та фізичні особи.

Обмеження щодо утворення і діяльності громадських об'єднань.

Утворення і діяльність громадських об'єднань, мета (цілі) або дії яких спрямовані на ліквідацію незалежності України, зміну конституційного ладу насильницьким шляхом, порушення суверенітету і територіальної цілісності держави, підрив її безпеки, незаконне захоплення державної влади, пропаганду війни, насильства, розпалювання міжетнічної, расової, релігійної ворожнечі, посягання на права і свободи людини, здоров'я населення, забороняються.

Громадські об'єднання не можуть мати воєнізованих формувань.

ЗАСНОВНИКИ ТА УЧАСНИКИ ГРОМАДСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ

Засновники

Учасники

Громадська організація	Засновниками громадської організації можуть бути громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, які досягли 18 років, а молодіжної та дитячої громадської організації - 14 років.	Членами (учасниками) громадської організації, крім молодіжної та дитячої, можуть бути громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, які досягли 14 років. Вік членів молодіжної, дитячої організації визначається її статутом у межах, встановлених законом.
Громадська спілка	Засновниками громадської спілки можуть бути юридичні особи приватного права, у тому числі громадські об'єднання зі статусом юридичної особи.	Членами (учасниками) громадської спілки можуть бути юридичні особи приватного права, у тому числі громадські об'єднання зі статусом юридичної особи, фізичні особи, які досягли 18 років та не визнані судом недієздатними.

УВАГА!!!

- Кількість засновників громадського об'єднання не може бути меншою, ніж дві особи.
- Засновниками громадської спілки не можуть бути юридичні особи приватного права, єдиним засновником яких є одна і та сама особа.
- Засновником громадської спілки не може бути юридична особа приватного права, якщо засновник (власник істотної участі) цієї юридичної особи внесений до переліку осіб, пов'язаних зі здійсненням терористичної діяльності, або щодо яких застосовано міжнародні санкції.
- Засновником громадської організації не може бути особа, яку визнано судом недієздатною.

ЛЕГАЛІЗАЦІЯ ГРОМАДСЬКОГО ОБ'ЄДНАННЯ

1. **Етап.** Утворення громадського об'єднання здійснюється на установчих зборах його засновників та оформлюється протоколом. Громадські об'єднання реєструються або повідомляють про своє утворення у порядку, передбаченому законом, протягом 60 днів з дня проведення установчих зборів.
2. **Етап.** Реєстрація громадського об'єднання здійснюється безоплатно органами виконавчої влади, на які відповідно до законодавства покладені повноваження з питань реєстрації громадських об'єднань (реєстраційна служба районного (міського або міськрайонного) управління юстиції в Івано-Франківській області), за місцезнаходженням громадського об'єднання.

Легалізація громадського об'єднання здійснюється на підставі подання заяви, форма якої затверджується наказом Мін'юсту. **До заяви додаються:**

- 1) примірник протоколу установчих зборів, оформленого з дотриманням вимог частин другої, п'ятої, сьомої статті 9 Закону України «Про громадські об'єднання»;
- 2) статут (у двох примірниках);
- 3) відомості про керівні органи громадського об'єднання із зазначенням прізвища, ім'я, по батькові (за наявності), дати народження керівника, членів інших керівних органів, посади в керівних органах, контактного номера телефону та інших засобів зв'язку, а також зазначені відомості про особу (осіб), яка має право представляти громадське об'єднання для здійснення реєстраційних дій, до яких додається письмова згода цієї особи, передбачена частиною шостою статті 9 Закону України «Про громадські об'єднання», якщо така особа не була присутня на установчих зборах;
- 4) заповнена реєстраційна картка на проведення державної реєстрації юридичної особи;
- 5) для реєстрації громадської спілки подаються документи, які містять відомості щодо структури власності засновників - юридичних осіб та фізичних осіб - власників істотної участі цих юридичних осіб; якщо засновником (засновниками) громадської спілки є іноземна юридична особа, додатково подається легалізований у встановленому порядку документ про підтвердження реєстрації іноземної юридичної особи в країні її місцезнаходження - витяг із торговельного, банківського або судового реєстру, що відповідає вимогам Закону України "Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців".

Документи подаються безпосередньо уповноваженою представляти громадське об'єднання особою, або можуть бути надіслані поштовим відправленням.

Статут громадського об'єднання як внутрішньо-організаційний базис його діяльності має містити відомості про:

- 1) найменування громадського об'єднання та за наявності - скорочене найменування;
- 2) мету (цілі) та напрями його діяльності;
- 3) порядок набуття і припинення членства (участі) у громадському об'єднанні, права та обов'язки його членів (учасників);
- 4) повноваження керівника, вищого органу управління, інших органів управління громадського об'єднання, порядок їх формування та зміни складу, термін повноважень, а також порядок визначення особи, уповноваженої представляти громадське об'єднання, та її заміни (для громадських об'єднань, що не мають статусу юридичної особи);
- 5) періодичність засідань і процедуру прийняття рішень керівними органами громадського об'єднання, у тому числі шляхом використання засобів зв'язку (дана норма може бути відсутня у статуті громадського об'єднання, яке має намір здійснювати діяльність без статусу юридичної особи);
- 6) порядок звітування керівних органів громадського об'єднання перед його членами (дана норма може бути відсутня у статуті громадського об'єднання, яке має намір здійснювати діяльність без статусу юридичної особи);
- 7) порядок оскарження рішень, дій, бездіяльності керівних органів громадського об'єднання та розгляду скарг (дана норма може бути відсутня у статуті громадського об'єднання, яке має намір здійснювати діяльність без статусу юридичної особи);
- 8) джерела надходження і порядок використання коштів та іншого майна громадського об'єднання (дана норма може бути відсутня у статуті громадського об'єднання, яке має намір здійснювати діяльність без статусу юридичної особи);
- 9) порядок створення, діяльності та припинення діяльності відокремлених підрозділів громадського об'єднання (у разі їх створення громадським об'єднанням, яке має намір здійснювати діяльність зі статусом юридичної особи);
- 10) порядок внесення змін до статуту;
- 11) порядок прийняття рішення щодо саморозпуску або реорганізації громадського об'єднання, а також щодо використання його коштів та іншого майна, що залишилися після саморозпуску, - для громадського об'єднання, яке має намір здійснювати діяльність зі статусом юридичної особи.

На підставі поданих документів уповноважений орган з питань реєстрації протягом семи робочих днів з дня їх отримання приймає рішення про реєстрацію або про відмову у реєстрації громадського об'єднання, про направлення документів на доопрацювання чи про залишення документів без розгляду по суті.

Після прийняття рішення про реєстрацію громадського об'єднання уповноважений орган з питань реєстрації видає (надсилає рекомендованим листом з повідомленням про вручення) керівнику або особі, яка має право представляти громадське об'єднання для здійснення реєстраційних дій свідоцтво про реєстрацію громадського об'єднання як громадської організації чи громадської спілки устанавленого Кабінетом Міністрів України зразка.

Громадське об'єднання зі статусом юридичної особи може мати власну символіку-емблему, інший розпізнавальний знак, прапор(за винятком обмежень встановлених законодавством), яка затверджується відповідно до його статуту та підлягає реєстрації у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Припинення об'єднань громадян

може

здійснюватися двома способами і має свої особливості у випадку припинення діяльності громадського об'єднання зі статусом юридичної особи.

Способи припинення:

1. За рішенням громадського об'єднання, прийнятим вищим органом управління громадського об'єднання, шляхом саморозпуску або реорганізації шляхом приєднання до іншого громадського об'єднання такого самого статусу;
2. За рішенням суду про заборону (примусовий розпуск) громадського об'єднання.

<p>За рішенням громадського об'єднання, прийнятим вищим органом управління громадського об'єднання, шляхом саморозпуску або реорганізації шляхом приєднання до іншого громадського об'єднання такого самого статусу</p>		<p>За рішенням суду про заборону громадського об'єднання</p>
<p>Добровільне припинення діяльності громадського об'єднання</p>	<p>Реорганізація громадського об'єднання</p>	
<p>Діяльність громадського об'єднання без статусу юридичної особи вважається припиненою з дня отримання повідомлення про таке рішення від особи, уповноваженої представляти це об'єднання, уповноваженим органом з питань реєстрації.</p> <p>Громадське об'єднання подає (надсилає) рішення про саморозпуск громадського об'єднання до уповноваженого органу з питань реєстрації. До рішення додаються:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) оригінал свідоцтва про реєстрацію громадського об'єднання (або його дублікату); 2) оригінал статуту громадського об'єднання (або його дублікату); 3) реєстраційна картка на проведення державної реєстрації припинення юридичної особи. <p>З дня внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців запису про рішення громадського об'єднання про саморозпуск таке рішення не може бути</p>	<p>Реорганізація громадського об'єднання, яке має статус юридичної особи, здійснюється шляхом його приєднання до іншого громадського об'єднання такого самого статусу. Реорганізація здійснюється на підставі рішення громадського об'єднання, яке приєднується, про припинення діяльності з приєднанням до іншого об'єднання та рішення громадського об'єднання, до якого приєднуються, про згоду на таке приєднання.</p> <p>Про прийнятті рішення щодо реорганізації громадського об'єднання шляхом приєднання реорганізоване громадське об'єднання повідомляє уповноважений орган з питань реєстрації. Разом з повідомленням до уповноваженого органу з питань реєстрації подаються:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) рішення, зазначені у частині першій цієї статті; 2) документи громадського об'єднання, яке приєднується, зазначені у частині четвертій статті 26 Закону України «Про громадські об'єднання»; 3) документи громадського об'єднання, до якого приєднуються, зазначені у статті 14 Закону України «Про громадські об'єднання»; якщо внаслідок приєднання громадське об'єднання змінює 	<p>Громадське об'єднання може бути заборонено судом за позовом уповноваженого органу з питань реєстрації в разі виявлення ознак порушення приписів законів України, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ їх мета або дії спрямовані на ліквідацію незалежності України ▪ їх діяльність спрямована на зміну конституційного ладу насильницьким шляхом, порушення суверенітету і територіальної цілісності держави, підрив її безпеки, незаконне захоплення державної влади ▪ їх ціллю є пропаганда війни, насильства, розпалювання міжетнічної, расової, релігійної ворожнечі ▪ їх метою є посягання на права і свободи людини, здоров'я населення, забороняються. <p>Справа про заборону громадського об'єднання розглядається у порядку, встановленому Кодексом адміністративного судочинства України.</p>

<p>скасоване цим громадським об'єднанням. На підставі зазначеного повідомлення уповноважений орган з питань реєстрації вносить відомості про припинення діяльності зазначеного громадського об'єднання до Реєстру громадських об'єднань. Рішення про саморозпуск громадського об'єднання приймається у порядку, встановленому статутом цього об'єднання.</p>	<p>свій статут та/або найменування.</p> <p>З дня прийняття уповноваженим органом з питань реєстрації рішення, зазначеного у частині четвертій цієї статті, рішення щодо реорганізації громадського об'єднання не можуть бути скасовані відповідними громадськими об'єднаннями.</p> <p>Відмова у визнанні рішення щодо реорганізації громадського об'єднання має наслідком втрату чинності зазначеним рішенням та продовження самостійної діяльності відповідних громадських об'єднань.</p>	
--	--	--